

Protocol per al tractament de les infeccions de transmissió sexual (ITS)

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. AVALUACIÓ INICIAL
3. PRESA DE MOSTRES
4. DIAGNÒSTIC
5. TRACTAMENT ESPECÍFIC PER ITS
6. BIBLIOGRAFIA
7. HISTÒRIC DE VERSIONS

1. INTRODUCCIÓ

Les infeccions de transmissió sexual (ITS) representen un important problema de salut pública a nivell mundial, i Espanya no és una excepció. En els darrers anys, s'ha observat un augment significatiu en la incidència d'ITS com la gonorrea, la clamídia i la sífilis. Segons les dades de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, durant 2020, la taxa de sífilis va ser de 7,6 casos per cada 100.000 habitants, mentre que la gonorrea va registrar 8,6 casos per cada 100.000 habitants. A nivell nacional, les ITS han experimentat un increment preocupant, amb un augment del 63% en els casos de sífilis entre 2015 i 2019, i la gonorrea ha mostrat un increment similar, reflectint canvis en els comportaments sexuals i en la falta d'educació sobre salut sexual.

Un dels factors que compliquen el tractament d'aquestes infeccions és l'aparició de resistències a antibiòtics, especialment en el cas de la gonorrea. En els darrers anys, s'han documentat casos de gonorrea resistent a múltiples antibiòtics a Espanya, la qual cosa dificulta la seva erradicació i requereix un enfocament més intensiu i ajustat en la seva gestió. Això subratlla la importància de la vigilància contínua i la necessitat de protocols actualitzats de diagnòstic i tractament, així com de campanyes d'educació per promoure la salut sexual i la detecció precoç d'ITS.

Davant d'aquest escenari, és essencial implementar mesures preventives i terapèutiques adequades per abordar l'augment d'aquestes infeccions i la problemàtica de la resistència antibiòtica, garantint així la salut de la població i la qualitat de vida dels afectats.

Referències

1. **Agència de Salut Pública de Catalunya**. (2021). *Informe sobre les Infeccions de Transmissió Sexual*. Recuperat de [Agència de Salut Pública de Catalunya](<https://salut.gencat.cat/web/.content/temes/salut-i-qualitat-de-vida/infeccions-de-transmissio-sexual/informe-its.pdf>).
2. **Ministeri de Sanitat, Espanya**. (2020). *Situació epidemiològica de les ITS a Espanya*. Recuperat de [Ministeri de Sanitat](<https://www.mscbs.gob.es/>).

3. ****Societat Espanyola de Salut Pública i Administració Sanitària (SESPAS)****. (2019).

Comportaments sexuals i salut pública. Recuperat de [SESPAS](<https://sespas.es/>).

4. ****Societat Espanyola de Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica (SEIMC)****. (2022).

Resistència a antibiòtics en gonorrea. Recuperat de [SEIMC](<https://seimc.org>)

2. AVALUACIÓ INICIAL

- Història Clínica: Recollir antecedents mèdics i sexuals del pacient, incloent-hi símptomes, parelles sexuals i pràctiques de risc.

- Exàmens Físics: Realitzar un examen físic complet per identificar signes d'ITS.

- Proves de Laboratori: Sol·licitar proves específiques segons els símptomes i antecedents (e.g., proves de sang, cultius, proves d'orina).

3. PRESA DE MOSTRES

La correcta presa de mostres és fonamental per a un diagnòstic precís. A continuació, es detallen les instruccions per a la presa de mostres per a les ITS més comunes:

Gonorrea i Clamídia:

- Mostra d'orina: Recomanada per a pacients masculins. Es recomana que el pacient no urine durant almenys 1 hora abans de la presa de mostra. Recollir el primer raig d'orina.
- Mostra d'Exudat: Per a pacients femenins, realitzar un exudat cervicovaginal. Utilitzar un swab estèril per recollir mostres de la superfície cervical i del canal vaginal. Assegurar-se que el swab estigui en contacte amb el mucosa.
- Procediment Alternatiu: En casos d'infecció rectal o faríngia, utilitzar un swab estèril per recollir mostres de les zones afectades.

Sífilis:

- Mostra de Sang: La prova serològica per a la sífilis requereix una mostra de sang venosa. Realitzar una venopunció en una vena del braç i recollir la mostra en un tub estèril.

VIH:

- Mostra de Sang: Igual que en la sífilis, es requereix una mostra de sang venosa. Els tests ràpids també són una opció viable i poden utilitzar mostres de sang capil·lar (punxada a la punta del dit).

Herpes Genital:

- Mostra d'Exudat: Si hi ha lesions visibles, utilitzar un swab estèril per recollir el líquid de les úlceres. Assegurar-se que la mostra es prengui de les vores de la lesió per obtenir el màxim nombre de virus possible.

VPH:

- Mostra d'Exudat Cervical: Realitzar un exudat cervical per a la detecció del VPH. Utilitzar un swab estèril per recollir mostres del cervix durant un examen pèlvic.

4. DIAGNÒSTIC

****Confirmació d'ITS:**** Basar el diagnòstic en els resultats de laboratori, incloent:

- ✓ Gonorrea
- ✓ Clamídia
- ✓ Sífilis
- ✓ VIH
- ✓ Herpes genital
- ✓ VPH (Virus del Papil·loma Humà)

5. TRACTAMENT ESPECÍFIC PER ITS

Aquí teniu una taula que resumeix els tractaments disponibles per a les ITS més comunes:

Agent infecció	Fàrmac d'elecció	Dosi	Durada	Alternatives Generals	Alternativa en cas d'al·lèrgia a penicil·lines	Notes Importants
Clamídia	Azitromicina	1 gram per via oral en dosi única	Dosi única	Doxiciclina: 100 mg VO 2 cops/dia durant 7 dies. Eritromicina, Levofloxacina		Tractar les parelles dels darrers 60 dies. Abstinència sexual fins a finalitzar el tractament.
Gonorrea	Ceftriaxona + Azitromicina	Ceftriaxona 500 mg IM dosi única + Azitromicina 1 gram VO dosi única	Dosi única	Gentamicina 240 mg IM + Azitromicina 2 grams VO	Azitromicina 2g VO en dosi única	Tractament combinat per prevenir resistències. Cribatge per altres ITS.
Sífilis	Penicil·lina G benzatina	2,4 milions d'unitats IM dosi única	Dosi única	Doxiciclina 100 mg VO 2 cops/dia durant 14 dies. Ceftriaxona 1-2 g IM/IV diari 10-14 dies	Doxiciclina 100 mg VO 2 cops/dia durant 14 dies	Seguiment serològic als 6 i 12 mesos.
Tricomoniasi	Metronidazol o Tinidazol	Metronidazol: 2 grams VO dosi única o 500 mg VO 2 cops/dia	1 dosi o 7 dies	Tinidazol: 2 grams VO en dosi única		Tractar totes les parelles sexuals. Evitar alcohol durant el tractament i 48-72 h després.

✓ Consells per al Pacient

- Educació sobre ITS: Proporcionar informació sobre la transmissió, la prevenció i el tractament de les ITS.
- Ús de Protecció: Reforçar la importància de l'ús de preservatius en totes les relacions sexuals.

- Notificació a Parelles: Recomanar que el pacient informi les seves parelles sexuals sobre l'ITS perquè també es realitzin proves i tractament.

- ✓ Seguiment

- Reavaluació: Programar una cita de seguiment per avaluar la resposta al tractament i realitzar proves addicionals si és necessari.

- Control de Recaigudes: Monitorar símptomes recurrents i realitzar proves per detectar reinfeccions.

- ✓ Prevenció i Educació Continua

- Programes Educatius: Participar en tallers i campanyes de conscienciació sobre la salut sexual i les ITS.

- Accés a Recursos: Facilitar l'accés a serveis de salut sexual i recursos educatius sobre ITS.

6. BIBLIOGRAFIA

1. **Organització Mundial de la Salut (OMS)**. (2021). **Sexually transmitted infections (STIs)**. Recuperat de [OMS - ITS]([https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-\(stis\)](https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/sexually-transmitted-infections-(stis))).
2. **Centres per al Control i la Prevenció de Malalties (CDC)**. (2021). **Sexually Transmitted Diseases (STDs)**. Recuperat de [CDC - ITS](<https://www.cdc.gov/std/>).
3. **Ministeri de Salut de Catalunya**. (2022). **Infeccions de transmissió sexual: Protocol de diagnòstic i tractament**. Recuperat de [Salut](<https://salut.gencat.cat/ca/temes/salut-i-qualitat-de-vida/infeccions-de-transmissio-sexual/>).
4. **Planned Parenthood**. (2021). **STIs and STDs**. Recuperat de [Planned Parenthood](<https://www.plannedparenthood.org/learn/stds>).
5. **American Sexual Health Association (ASHA)**. (2021). **Sexually Transmitted Infections**. Recuperat de [ASHA](<https://www.ashasexualhealth.org>).

7. HISTÒRIC DE VERSIONS

Versió	Motiu	Data	Autors
0	Elaboració		